

I

(Tiedonantoja)

NEUVOSTO

Neuvoston 28 päivänä tammikuuta 2002 vahvistama

YHTEINEN KANTA (EY) N:o 24/2002

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/.../EY antamiseksi ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta

(2002/C 113 E/01)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ympäristötiedon entistä laajemmalla julkisella saatavuudella ja tällaisen tiedon levittämällä edistetään osaltaan tietoisuuden lisääntymistä ympäristökysymyksistä, vapaata keskustelua ja kansalaisten aktiivisempaa osallistumista ympäristöä koskevaan päätöksentekoon sekä viime kädessä parempaa ympäristöä.
- (2) Ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta 7 päivänä kesäkuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi 90/313/ETY ⁽⁵⁾ käynnisti ympäristötiedon julkista saatavuutta koskevan avoimuusprosessin, jota olisi edistettävä ja jatkettava.
- (3) Kyseisen direktiivin 8 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on annettava komissiolle kertomus saadusta kokemuksesta, ja komissio laatii näiden kertomusten perusteella oman kertomuksensa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tekee samalla aiheellisina pitämänsä muutosehdotukset.
- (4) EYVL C 337 E, 28.11.2000, s. 156 ja EYVL C 240 E, 28.8.2001, s. 289.
- (5) EYVL C 116, 20.4.2001, s. 43.
- (6) EYVL C 148, 18.5.2001, s. 9.
- (7) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14. maaliskuuta 2001 (EYVL C 343, 5.12.2001, s. 177), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 28. tammikuuta 2002, ja Euroopan parlamentin päätös, tehty ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
- (8) EYVL L 158, 23.6.1990, s. 56.
- (4) Kyseisen direktiivin 8 artiklan mukaisessa kertomuksessa osoitetaan direktiivin käytännön täytäntöönpanossa esiintyneitä ongelmia.
- (5) Euroopan yhteisö allekirjoitti 25 päivänä kesäkuuta 1998 YK:n Euroopan talouskomission yleissopimuksen tiedon saannista, kansalaisten osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (Århusin yleissopimus). Yhteisön lainsäädännön säännösten on oltava yhdenmukaisia yleissopimuksen kanssa, jotta Euroopan yhteisö voi liittyä siihen.
- (6) Avoimuuden lisäämiseksi on aiheellista ennemminkin korvata direktiivi 90/313/ETY kuin muuttaa sitä, jotta niillä, joita asia koskee, on käytettävissä yksi ainoa selkeä ja yhtenäinen säädös.
- (7) Jäsenvaltioissa voimassa olevat lait, jotka koskevat viranomaisten hallussa olevien ympäristötietojen saatavuutta, eroavat toisistaan, mikä voi aiheuttaa yhteisössä eriarvoisuutta kyseisten tietojen saatavuuden tai kilpailuedellytysten osalta.
- (8) On tarpeen varmistaa, että kaikilla luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä on oikeus saada viranomaisten omassa tai viranomaista varten toisen hallussa olevaa ympäristötietoa tarvitsematta ilmoittaa, että asia koskee näiden etua.
- (9) Lisäksi on tarpeen edistää ympäristötiedon mahdollisimman laajaa järjestelmällistä saatavuutta ja levittämistä kansalaisille käytettävissä olevien sähköisten välineiden avulla.
- (10) Ympäristötiedon määritelmää olisi selvennettävä siten, että se kattaa kaikissa muodoissa olevat tiedot, jotka koskevat ympäristön tilaa, ympäristöön vaikuttavia tai todennäköisesti vaikuttavia tai sen suojeluun tarkoitettuja tekijöitä, toimenpiteitä ja toimia, näiden toimenpiteiden ja toimien yhteydessä käytettäviä kustannus-hyötyanalyysijä ja taloudellisia analyysejä sekä myös ihmisten terveyden ja turvallisuuden, elinolosuhteiden, kulttuurikohteiden ja rakennetun ympäristön tilaa siltä osin kuin mikä tahansa mainituista seikoista vaikuttaa tai voi vaikuttaa niihin.

- (11) Jotta otettaisiin huomioon perustamissopimuksen 6 artiklan mukainen periaate ympäristönsuojelua koskevien vaatimusten sisällyttämisestä yhteisön politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen, viranomaisten määritelmä olisi ulotettava kattamaan keskushallinto tai muu julkishallinto kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla riippumatta siitä, onko sillä erityisesti ympäristöön liittyviä velvollisuuksia. Määritelmä olisi samoin ulotettava kattamaan muut henkilöt ja elimet, jotka hoitavat ympäristöön liittyviä viranomaisen tehtäviä kansallisen lainsäädännön nojalla, sekä näiden valvonnassa toimivat muut henkilöt ja elimet, joilla on ympäristöön liittyviä julkisia velvollisuuksia tai tehtäviä.
- (12) Myös sellaisen ympäristötiedon, jota jokin muu elin pitää fyysisesti hallussaan viranomaista varten, olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (13) Ympäristötiedot olisi saatettava pyynnön esittäjien saataville mahdollisimman pian ja kohtuullisessa määräajassa ja ottaen huomioon pyynnön esittäjän mahdollisesti esittämä aikataulu.
- (14) Viranomaisten olisi saatettava ympäristötieto saataville pyynnön esittäjän pyytämässä muodossa tai formaatissa, paitsi jos tieto on jo yleisön saatavilla jossain toisessa muodossa tai formaatissa tai jos on perusteltua saattaa tieto saataville muussa muodossa tai formaatissa. Lisäksi viranomaisia olisi kehotettava pyrkimään kaikkiin kohtuullisin keinoin siihen, että niiden omassa tai niitä varten toisen hallussa olevat ympäristötiedot säilytetään sellaisessa muodossa tai formaatissa, että ne ovat helposti jäljennettävissä ja käytettävissä sähköisissä välineissä.
- (15) Jäsenvaltioiden olisi määritettävä käytännön järjestelyt, joita noudattaen tällainen tieto tosiasiallisesti saatetaan saataville pitäen mielessä ympäristön etu.
- (16) Oikeus saada ympäristötietoa merkitsee, että tiedon ilmaisemisen olisi oltava pääsääntö ja että viranomaisten olisi voitava evätä ympäristötietoa koskeva pyyntö tietyissä ja selvästi määritellyissä tapauksissa. Epäämisperusteita olisi tulkittava suppeasti, ottaen kussakin yksittäistapauksessa huomioon tiedon ilmaisemiseen liittyvä yleinen etu. Epäämisen perustelut on toimitettava pyynnön esittäjälle asianmukaisessa määräajassa kirjallisesti tai sähköisesti, jos pyyntö on esitetty kirjallisesti tai jos pyynnön esittäjä tätä pyytää.
- (17) Viranomaisten olisi saatettava saataville osa ympäristötiedoista silloin, kun on mahdollista erottaa poikkeusten piiriin kuuluva tieto muusta pyydetystä tiedosta.
- (18) Viranomaisten olisi voitava periä maksu ympäristötietojen antamisesta, mutta maksun ei tulisi ylittää kohtuullista määrää. Luettelo maksuista olisi julkistettava ja asetettava pyynnön esittäjien saataville.
- (19) Pynnön esittäjien olisi voitava hakea hallintoviranomaiselta tai tuomioistuimelta muutosta pyyntöön liittyvään viranomaisen toimeen tai laiminlyöntiin.
- (20) Jotta voitaisiin lisätä yleistä tietoisuutta ympäristöasioista ja parantaa siten ympäristön suojelua, viranomaisten olisi tarvittaessa asetettava saataville ja levitettävä toimintansa kannalta olennaista ympäristötietoa erityisesti tietoverkkojen ja/tai sähköisten välineiden avulla, jos sellaisia on käytettävissä.
- (21) Tätä direktiiviä olisi tarkistettava saadun kokemuksen ja direktiivin soveltamisesta laadittujen jäsenvaltioiden kertomusten perusteella.
- (22) Suunnitellun toiminnan tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (23) Tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen pitää voimassa tai ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka mahdollistavat tässä direktiivissä säädettyä laajeman tietojen saatavuuden,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tavoitteet

Tämän direktiivin tavoitteena on

- antaa oikeus saada viranomaisten omassa tai viranomaisia varten toisen hallussa olevaa ympäristötietoa ja määrittää tämän oikeuden käytön perusehdot ja edellytykset, ja
- edistää itsestään selvänä asiana ympäristötiedon mahdollisimman laajaa järjestelmällistä saatavuutta ja levittämistä kansalaisille.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- "ympäristötiedolla" kirjallisessa, visuaalisessa, kuultavassa, sähköisessä tai muussa aineellisessa muodossa olevaa tietoa:
  - ympäristön osa-alueiden, kuten ilman ja ilmakehän, veden, maaperän, maa-alueiden, maiseman ja luontokohteiden, kosteikot sekä ranta- ja merialueet mukaan luetuina, tilasta, biologisesta monimuotoisuudesta ja sen osatekijöistä, joihin sisältyvät myös geeniteknisesti muunnetut organismit, ja näiden osa-alueiden välisestä vuorovaikutuksesta;

- b) erilaisista tekijöistä, kuten aineista, energiasta, melusta, säteilystä tai jätteistä, radioaktiivinen jäte, päästöt ilmaan, veteen ja maaperään sekä muut ympäristöpäästöt mukaan luettuina, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa a alakohdassa mainittuihin ympäristön osa-alueisiin;
- c) toimenpiteistä, mukaan lukien hallinnolliset toimenpiteet, kuten politiikoista, lainsäädännöstä, suunnitelmista, ohjelmista, ympäristösopimuksista sekä toimista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa a ja b alakohdassa mainittuihin ympäristön osa-alueisiin ja tekijöihin, sekä toimenpiteistä ja toimista, jotka on suunniteltu suojelemaan näitä osa-alueita;
- d) kustannus-hyöty- ja muista taloudellisista analyyseistä sekä oletuksista, joita käytetään c alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden ja toimien yhteydessä; ja
- e) ihmisten terveyden ja turvallisuuden, elinolojen, kulttuurikohteiden ja rakennetun ympäristön tilasta, sikäli kuin a alakohdassa tarkoitettujen ympäristön osa-alueiden tila tai näiden osa-alueiden välityksellä mikä tahansa b ja c alakohdassa tarkoitettu seikka vaikuttaa tai voi vaikuttaa niihin;
- 2) "viranomaisilla":
- a) keskushallintoa tai muita kansallisia, alueellisia tai paikallisia viranomaisia;
- b) luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka hoitaa viranomaisen tehtäviä kansallisen lainsäädännön nojalla, mukaan lukien ympäristöön liittyvät erityistehtävät, -toimet ja -palvelut; ja
- c) luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla a tai b alakohdassa tarkoitettujen elimen tai henkilön valvonnassa on julkisia velvollisuuksia tai tehtäviä tai joka tarjoaa julkisia palveluja, jotka liittyvät ympäristöön.

Tämä määritelmä ei koske elimiä tai toimielimiä, jotka toimivat tuomio- tai lainsäädäntövallan käyttäjinä;

- 3) "viranomaista varten toisen hallussa olevalla tiedolla" ympäristötietoa, jota jokin luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö fyysisesti pitää hallussaan viranomaisen puolesta;
- 4) "pyynnön esittäjällä" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka pyytää ympäristötietoa;
- 5) "yleisöllä" yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä ja kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti näiden henkilöiden muodostamia yhteenliittyviä, järjestöjä tai ryhmiä.

3 artikla

Ympäristötiedon saatavuus pyydettyäessä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viranomaiset velvoitetaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti saattamaan pyydettyä saataville niiden omassa tai viranomaisia varten toisen hallussa olevaa ympäristötietoa ilman, että pyynnön esittäjän on perusteltava pyyntönsä.

2. Jollei 4 artiklasta muuta johdu ja ottaen huomioon pyynnön esittäjän mahdollisesti esittämä määräaika, ympäristötieto on saatettava pyynnön esittäjän saataville:

- a) mahdollisimman pian ja viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun 1 kohdassa tarkoitettu viranomainen on vastaanottanut pyynnön, tai
- b) kahden kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on vastaanottanut pyynnön, jos a alakohdassa tarkoitettua yhden kuukauden määräaika ei voida noudattaa tiedon suuren määrän ja monitahoisuuden vuoksi. Tällöin pyynnön esittäjälle on ilmoitettava tällaisesta pidentämisestä ja sen perusteista mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen kyseisen yhden kuukauden määräajan päättymistä.

3. Jos pyyntö on esitetty liian yleisessä muodossa, viranomaisen on mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 2 kohdan a alakohdassa säädettyssä ajassa pyydettyä pyynnön esittäjää tarkentamaan pyyntöä ja avustettava pyynnön esittäjää sen tarkentamisessa, esimerkiksi toimittamalla tietoja 5 kohdan c alakohdassa mainittujen yleisölle tarkoitettujen rekisterien käytöstä. Viranomainen saa silloin, kun se pitää sitä aiheellisena, evätä pyynnön 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella.

4. Jos pyynnön esittäjä pyytää viranomaiselta, että ympäristötieto saatetaan saataville tietyssä muodossa tai formaatissa, jäljennökset mukaan luettuina, viranomaisen on saatettava tieto saataville kyseisessä muodossa tai formaatissa, paitsi jos:

- a) tieto on jo yleisön saatavilla erityisesti 7 artiklan mukaisessa toisessa muodossa tai formaatissa, jossa se on helposti käytettävissä; tai
- b) viranomaisella on perusteltua aihetta antaa tieto muussa muodossa tai formaatissa, jolloin on esitettävä perusteet sille, miksi tieto annetaan kyseisessä muodossa tai formaatissa.

Sen soveltamiseksi, mitä tässä kohdassa säädetään, viranomaisen on pyrittävä kaikkiin kohtuullisiin keinoihin siihen, että niiden omassa tai niitä varten toisen hallussa oleva ympäristötieto säilytetään sellaisessa muodossa tai formaatissa, että se on helposti jäljennettävissä ja käytettävissä tietoverkoissa tai muissa sähköisissä välineissä.

Perusteet sille, miksi viranomainen kieltäytyy asettamasta kaikkea tietoa tai osaa siitä saataville pyydettyssä muodossa tai formaatissa, on annettava pyynnön esittäjälle 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa määräajassa.

5. Sen soveltamiseksi, mitä tässä artiklassa säädetään, jäsenvaltioiden on määritettävä käytännön järjestelyt, joita noudatetaan ympäristötieto saatetaan saataville. Näihin käytännön järjestelyihin voi kuulua:

- a) tiedotuksesta vastaavien virkamiesten nimeäminen;
- b) pyydetyn tiedon tutkimiseen tarkoitettujen järjestelyjen luominen ja ylläpitäminen;

- c) julkisesti saatavilla olevat luettelot viranomaisista sekä rekisterit tai luettelot näiden viranomaisten ja tiedotuspisteiden hallussa olevasta ympäristötiedosta;
- d) virkamiesten velvoittaminen tukemaan kansalaisia näiden pyrkiessä saamaan tietoa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viranomaiset tiedottavat yleisölle riittävästi sille tämän direktiivin nojalla kuuluvista oikeuksista.

4 artikla

Poikkeukset

1. Jäsenvaltiot voivat säätää, että pyyntö saada ympäristötietoa voidaan evätä, jos:

- a) pyydetty tieto ei ole sen viranomaisen omassa hallussa tai toisen hallussa sitä viranomaista varten, jolle pyyntö esitetään. Jos kyseinen viranomainen tällöin tietää, että tieto on muun viranomaisen omassa tai sitä varten toisen hallussa, sen on mahdollisimman pian toimitettava pyyntö edelleen kyseiselle muulle viranomaiselle ja ilmoitettava tästä pyynnön esittäjälle tai ilmoitettava pyynnön esittäjälle se viranomainen, jonka puoleen sen mielestä on mahdollista kääntyä kyseisen tiedon saamiseksi;
- b) pyyntö on ilmeisen kohtuuton tai se on esitetty liian yleisessä muodossa;
- c) pyyntö koskee valmisteilla olevaa aineistoa, sisäisiä asiakirjoja tai keskeneräisiä asiakirjoja ja tietoja, jolloin on otettava huomioon se, miten tiedon ilmaiseminen palvelisi yleistä etua.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että pyyntö saada ympäristötietoa voidaan evätä, jos tiedon ilmaiseminen vaikuttaisi haitallisesti:

- a) viranomaisten toiminnan luottamuksellisuuteen;
- b) kansainvälisiin suhteisiin, yleiseen turvallisuuteen tai kansalliseen puolustukseen;
- c) tuomioistuinkäsittelyyn, henkilön mahdollisuuteen saada oikeudenmukainen oikeudenkäynti tai viranomaisen mahdollisuuden suorittaa rikosoikeudellinen tai kurinpidollinen tutkinta;
- d) kaupallisten tai teollisten tietojen luottamuksellisuuteen, jos kansallisessa tai yhteisön lainsäädännössä säädetään tällaisesta salassapidosta oikeutetun taloudellisen edun suojelemi-

seksi, mukaan lukien tilasto- ja verosalaisuuden säilyttämistä koskeva yleinen etu. Näissä puitteissa on ilmaistava ympäristön suojelun kannalta merkitykselliset päästötä koskevat tiedot;

e) teollis- ja tekijänoikeuksiin;

f) henkilötietojen ja/tai luonnollista henkilöä koskevien tiedotusten luottamuksellisuuteen, jos kyseinen henkilö ei ole antanut suostumustaan tiedon ilmaisemiseen ja jos tällaisesta salassapidosta säädetään kansallisessa tai yhteisön lainsäädännössä;

g) sellaisen henkilön etuun, joka on toimittanut pyydetyn tiedon vapaaehtoisesti ilman oikeudellista velvollisuutta ja ilman, että häntä olisi voitu oikeudellisesti velvoittaa siihen, jollei tämä henkilö ole antanut suostumustaan kyseisen tiedon luovuttamiseen;

h) sellaisen ympäristön suojeluun, johon tieto liittyy, kuten harvinaisten lajien olinpaikat.

Edellä mainittuja epäämisperusteita on tulkittava suppeasti, ottaen kussakin yksittäistapauksessa huomioon ilmaisemiseen liittyvä yleinen etu sekä se, liittyykö pyydetty tieto ympäristöön tehtyihin päästöihin.

Jäsenvaltioiden on näissä puitteissa ja f alakohdan säännösten soveltamiseksi varmistettava, että yksilöiden suojelusta henkilö- tietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾ vaatimuksia noudatetaan.

3. Pyydetty viranomaisen omassa tai viranomaista varten toisen hallussa oleva ympäristötieto on saatettava saataville osittain, jos 1 kohdan c alakohdassa tai 2 kohdassa tarkoitettu tieto on mahdollista erottaa muista pyydytyistä tiedoista

4. Päätös, jolla pyyntö saada tietoa evätään kokonaan tai osittain, on annettava tiedoksi pyynnön esittäjälle kirjallisesti tai sähköisesti 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tai mahdollisesti b alakohdassa tarkoitetussa määräajassa, jos pyyntö esitettiin kirjallisesti tai jos pyynnön esittäjä pyytää sitä. Ilmoituksessa on esitettävä epäämisperusteet ja tiedotettava 6 artiklassa säädetystä muutoksenhakumenettelystä.

5 artikla

Maksut

1. Viranomaiset saavat periä ympäristötiedon toimittamisesta maksun, mutta maksu ei saa olla kohtuuton. Pyydyttyyn tietoon tutustumisesta paikalla ei saa periä lisämaksua.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

2. Viranomaisten, jotka aikovat periä maksun tiedon toimitamisesta, on julkistettava ja saatettava pyynnön esittäjien saataville luettelo mahdollisesti perittävistä maksuista, ja siinä on ilmoitettava maksun perimisen tai perimättä jättämisen edellytykset ja se, milloin tiedon toimittamisen edellytyksenä on kyseisen maksun suorittaminen etukäteen.

3. Edellä 3 artiklan 5 kohdan c alakohdassa mainittujen julkisesti saatavilla olevien rekisterien ja luetteloiden käyttö on oltava maksutonta.

6 artikla

Muutoksenhakumahdollisuus

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että pyynnön esittäjällä, joka katsoo, että hänen esittämänsä tietopyyntö on jätetty huomiotta tai perusteettomasti evätty kokonaan tai osittain, tai että siihen on vastattu riittämättömästi tai sitä ei muuten ole käsitelty 3, 4 tai 5 artiklan mukaisesti, on mahdollisuus menettelyyn, jossa asianomaisen viranomaisen toimet tai laiminlyönnit voi sama viranomainen tai jokin muu viranomainen ottaa uudelleen harkittavaksi tai jossa jokin riippumaton ja puolueeton lailla perustettu elin voi tutkia ne uudelleen hallinnollisessa menettelyssä. Tällaisen menettelyn on oltava nopea ja joko maksuton tai halpa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun muutoksenhakumenettelyn lisäksi jäsenvaltioiden on huolehdittava, että pyynnön esittäjällä on mahdollisuus saattaa asia uudelleen tutkittavaksi tuomioistuimessa tai jossakin muussa riippumattomassa ja puolueettomassa lailla perustetussa elimessä, jossa kyseisen viranomaisen toimet tai laiminlyönnit voidaan käsitellä uudelleen ja jonka päätökset voivat tulla lopullisiksi. Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että kolmansilla osapuolilla, joita tietojen ilmaiseminen koskee, on myös mahdollisuus muutoksenhakuun.

3. Tämän artiklan 2 kohdan nojalla tehdyt lopulliset päätökset sitovat tietoja hallussaan pitäviä viranomaisia. Perusteet on esitettävä kirjallisesti ainakin silloin, kun tiedon saanti evätään tämän artiklan nojalla.

7 artikla

Ympäristötiedon levittäminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että viranomaiset järjestävät toimintansa kannalta olennaisen, niiden hallussa olevan tai niitä varten toisen hallussa pidetyn ympäristötiedon siten, että tietoa voidaan aktiivisesti ja järjestelmällisesti levittää yleisölle erityisesti tietoverkkojen ja/tai sähköisten välineiden avulla, jos sellaisia on käytettävissä.

Tietoverkkojen ja/tai sähköisten välineiden avulla annettavan tiedon ei tarvitse sisältää ennen tämän direktiivin voimaantuloa kerättyjä tietoja, elleivät ne ole jo saatavilla sähköisessä muodossa.

2. Annettava ja levitettävä tieto on ajantasaistettava tarvittaessa, ja sen on sisällettävä ainakin seuraavaa:

- a) ympäristöä koskevien tai siihen liittyvien kansainvälisten sopimusten ja yleissopimusten sekä yhteisön, kansallisen, alueellisen tai paikallisen lainsäädännön tekstit;
- b) ympäristöön liittyvät politiikat, suunnitelmat ja ohjelmat;
- c) viranomaisten laatimat a ja b alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanovaihetta koskevat katsaukset;
- d) 3 kohdassa tarkoitettujen kertomukset ympäristön tilasta;
- e) tiedot tai yhteenvedot tiedoista, jotka on saatu ympäristöön vaikuttavien tai siihen todennäköisesti vaikuttavien toimien seurannasta.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ympäristön tilasta julkaistaan säännöllisin, enintään neljän vuoden väliajoin, kansallisia ja tarvittaessa alueellisia tai paikallisia selvityksiä, tämän kuitenkin rajoittamatta yhteisön lainsäädännössä mahdollisesti asetettuja erityisiä raportointivelvollisuuksia. Selvityksissä on annettava tietoja ympäristön laadusta ja ympäristöön kohdistuvasta kuormituksesta.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kun ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuu välitön uhka, joka johtuu joko ihmisen toiminnasta tai luonnollisista syistä, yleisölle levitetään välittömästi ja viipymättä kaikki viranomaisten hallussa tai niitä varten toisen hallussa olevat tiedot, joiden avulla kansalaiset, joihin uhka saattaa kohdistua, voivat toteuttaa toimenpiteitä uhasta aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi, tämän kuitenkin rajoittamatta mahdollisia yhteisön lainsäädännössä asetettuja erityisiä velvollisuuksia.

5. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan huolehdittava, että kaikki tämän artiklan perusteella saataville asetetut tai levitetyt tiedot tai julkaistut selvitykset ovat selkeitä ja ymmärrettäviä.

6. Tässä artiklassa asetettuihin velvollisuuksiin sovelletaan 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä poikkeuksia.

7. Jäsenvaltiot voivat täyttää tässä artiklassa esitetyt vaatimukset luomalla linkkejä sellaisille Internet-sivuille, joilta tieto on löydettävissä.

8 artikla

Tarkistusmenettely

1. Jäsenvaltioiden on annettava kertomus tämän direktiivin soveltamisesta saaduista kokemuksista viimeistään ... (*).

Niiden on toimitettava kertomukset komissiolle viimeistään ... (**).

Viimeistään ... (***) komissio toimittaa jäsenvaltioille asiakirjan, jossa annetaan selkeät ohjeet siitä, miten se haluaa jäsenvaltioiden laativan kertomuksensa.

(*) 9 vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

(**) 9 vuotta 6 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

(***) 1 vuosi tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

2. Tämän kokemuksen perusteella komissio laatii kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tekee samalla aiheellisina pitämänsä tarkistusehdotukset.

9 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ... (*). Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

10 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 90/313/ETY ... (*) alkaen.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

11 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

12 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

(*) 2 vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

LIITE I

VASTAAVUUSTAULUKKO

Direktiivi 90/313/ETY	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artiklan a alakohta
—	1 artiklan b alakohta
2 artiklan a kohta	2 artiklan 1 kohta
2 artiklan b kohta	2 artiklan 2 kohta
—	2 artiklan 3 kohta
—	2 artiklan 4 kohta
—	2 artiklan 5 kohta
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta + 3 artiklan 5 kohta
3 artiklan 2 kohta	4 artiklan 2 ja 3 kohta
3 artiklan 3 kohta	4 artiklan 1 kohta b ja c alakohta
3 artiklan 4 kohta	3 artiklan 2 kohta + 4 artiklan 4 kohta
—	4 artiklan 1 kohdan a alakohta
—	3 artiklan 3 kohta
—	3 artiklan 4 kohta
4 artikla	6 artiklan 1 kohta + 6 artiklan 2 kohta
—	6 artiklan 3 kohta
5 artikla	5 artiklan 1 kohta
—	5 artiklan 2 kohta
—	5 artiklan 3 kohta
6 artikla	2 artiklan 2 kohdan c alakohta, 3 artiklan 1 kohta
7 artikla	7 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
—	7 artiklan 4 kohta
—	7 artiklan 5 kohta
—	7 artiklan 6 kohta
—	7 artiklan 7 kohta
8 artikla	8 artikla
9 artikla	9 artikla
10 artikla	12 artikla
—	10 artikla
—	11 artikla

NEUVOSTON PERUSTELUT

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 29. kesäkuuta 2000 neuvostolle ehdotuksen direktiiviksi ympäristöä koskevan tiedon julkisesta saatavuudesta ⁽¹⁾. Ehdotus perustuu EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan 1 kohtaan.
2. Euroopan parlamentti antoi päätöslauselman 14. maaliskuuta 2001 ⁽²⁾.

Talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 29. marraskuuta 2000 ⁽³⁾. Alueiden komitea antoi lausuntonsa 14. helmikuuta 2001 ⁽⁴⁾.
3. Näiden lausuntojen jälkeen komissio toimitti 7. kesäkuuta 2001 muutetun ehdotuksensa neuvostolle ⁽⁵⁾.
4. Neuvosto vahvisti 28. tammikuuta 2002 yhteisen kantansa perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

II TAVOITE

Komission ehdotuksen tarkoituksena on korvata ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta ⁽⁶⁾ annettu direktiivi 90/313/ETY uudella direktiivillä, jossa otetaan huomioon vanhan direktiivin soveltamisesta saadut kokemukset, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, uudet tieto- ja viestintätekniikat ja tiedon saantia, kansalaisten osallistumisoikeutta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskeva Euroopan talouskomission yleissopimus, joka hyväksyttiin Århusissa 25. kesäkuuta 1998. Kaikki jäsenvaltiot ja yhteisö ovat allekirjoittaneet Århusin yleissopimuksen, joka tuli voimaan 30. lokakuuta 2001. Tähän mennessä Tanska ja Italia ovat ratifioineet sen.

Ehdotetulla direktiivillä laajennettaisiin huomattavasti direktiiviin 90/313/ETY sisältyvää oikeutta saada ympäristöä koskevaa tietoa. Tämä oikeus koostuu passiivisesta oikeudesta, jonka mukaan viranomaisten on annettava tietoja pyynnöstä, ja aktiivisesta oikeudesta, jonka mukaan viranomaisten on omaloitteisesti levitettävä tiettyjä tietoja, mieluiten Internetin välityksellä. Tämä laajempi tieto lisäisi osaltaan kansalaisten tietoisuutta ympäristöasioista ja kiinnostusta niihin sekä tehostaisi heidän osallistumistaan päätöksentekoon ympäristöasioissa.

Komissio toimitti 19. tammikuuta 2001 tätä ehdotusta täydentämään ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yleisön osallistumisesta tiettyjen ympäristöä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien laatimiseen sekä neuvoston direktiivien 85/337/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta ⁽⁷⁾. Ehdotuksen tarkoituksena on yleisön osallistumista koskevan Århusin yleissopimuksen toisen pilarin täytäntöönpano.

III YHTEISEN KANNAN ANALYYSI

1. Neuvoston yhteisessä kannassa säilytetään komission ehdottama lähestymistapa, mutta muutetaan ehdotuksen säännöksiä niiden selventämiseksi tai vahvistamiseksi tai tekemiseksi käytännöllisemmiksi. Monien muutosten tarkoituksena on ottaa takaisin Århusin yleissopimuksen alkuperäinen teksti.

⁽¹⁾ EYVL C 337 E, 28.11.2000.

⁽²⁾ EYVL C 343, 5.12.2001, s. 177.

⁽³⁾ EYVL C 116, 20.4.2001, s. 43.

⁽⁴⁾ EYVL C 148, 18.5.2001, s. 9.

⁽⁵⁾ EYVL C 240 E, 28.8.2001, s. 289.

⁽⁶⁾ EYVL L 158, 23.6.1990, s. 56.

⁽⁷⁾ EYVL C 154 E, 29.5.2001, s. 123.

Yhteisellä kannalla laajennetaan direktiivissä 90/313/ETY olevaa ”ympäristöön liittyvän tiedon” määritelmää siten, että ne kattavat kirjallisessa, visuaalisessa tai kuultavassa muodossa tai tietokannoissa olevien tietojen lisäksi sähköisessä muodossa olevat tiedot. Määritelmä kattaa luonnon osa-alueiden ja niihin vaikuttavien tai niitä suojelevien toimintojen ja toimenpiteiden lisäksi geeniteknisesti muunnetut organismit, edellä mainittujen osa-alueiden välisen vuorovaikutuksen, taloudelliset analyysit sekä ihmisten terveydentilan, elinolot, kulttuurikohteet ja rakennetun ympäristön siltä osin kuin ympäristö vaikuttaa niihin.

Aikaisempi direktiivi koski ainoastaan viranomaisia, joilla on ympäristöön liittyviä velvollisuuksia, ja luonnollisia tai oikeushenkilöitä, jotka huolehtivat viranomaisten valvonnassa ympäristöön liittyvistä julkisluonteisista velvollisuuksista. Yhteinen kanta kattaa myös keskushallinnon ja viranomaiset kokonaan sekä yksityishenkilöt, jotka hoitavat itsenäisesti ympäristöön liittyviä viranomaisen tehtäviä. Siinä lisätään myös, että viranomaisten on saatettava luonnollisen tai oikeushenkilön viranomaisen puolesta hallussa pitämä ympäristötieto saataville.

2. ”Tiedon saannin passiivisen oikeuden” osalta yhteisessä kannassa lyhennetään kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen sitä aikaa, jonka kuluessa tieto on periaatteessa annettava. Siinä myös edellytetään tiedon antamista pyynnön esittäjän pyytämässä muodossa paitsi, jos se on jo yleisön saatavilla muussa muodossa tai jos on perusteltua antaa tieto muussa muodossa, ja edellytetään niiden käytännön järjestelyjen määrittämistä, joita noudattaen tieto saatetaan saataville, kuten tiedottamisesta vastaavien virkamiesten nimeäminen ja tiedon paikan päällä tutkimiseen tarkoitettujen järjestelyt. Jos pyydetty tieto on jonkin toisen viranomaisen hallussa, pyyntö on toimitettava edelleen kyseiselle viranomaiselle tai pyynnön esittäjälle on ilmoitettava se viranomainen, jonka hallussa tiedon uskotaan olevan. Pynnön epäämisestä on ilmoitettava kirjallisesti, jos pyyntö on esitetty kirjallisesti tai jos pyynnön esittäjä on pyytänyt kirjallista vastausta. Jos pyyntö on esitetty liian yleisessä muodossa, viranomaisten on kuukauden kuluessa pyydetävä pyynnön esittäjää tarkentamaan pyyntöä ja avustettava häntä siinä.

Aikaisemman direktiivin mukaisesti maksut on julkistettava ja niiden on oltava kohtuulliset. Yhteisessä kannassa lisätään myös, että ne eivät saa koskea julkisesti saatavilla olevien rekisterien käyttöä eivätkä tietoon tutustumista paikan päällä.

Direktiiviin 90/313/ETY sisältyvä mahdollisuus hakea tuomioistuimelta tai hallintoviranomaiselta muutosta korvataan kaksivaiheisella hallinnollisella ja tuomioistuimen suorittamalla uudelleentarkastelulla.

3. ”Tiedon saannin aktiivisen oikeuden” osalta direktiivissä 90/313/ETY edellytettiin ainoastaan, että yleisölle annetaan yleistä tietoa ympäristön tilasta esimerkiksi määräajoin ilmestyvien kuvaavien kertomusten muodossa. Yhteisen kannan tavoitteena on lisäksi levittää erilaisin keinoin, mutta erityisesti viestintätekniikan avulla, tietoa muun muassa oikeudellisista teksteistä, politiikoista, tilannekatsauksista, seurannasta ja ihmisten terveydelle tai ympäristölle kohdistuvasta välittömästä uhasta aiheutuvan haitan ehkäisemisestä tai lieventämisestä.
4. Aikaisemman direktiivin mukaisesti poikkeuksiin kuuluvat keskeneräiset asiakirjat, sisäiset asiakirjat, viranomaisten toiminnan luottamuksellisuus, turvallisuus, tuomioistuinkäsittelyssä olevat asiat, kaupallisten ja teollisten tietojen luottamuksellisuus, henkilö- ja ympäristötietojen luottamuksellisuus, teollis- ja tekijänoikeudet sekä itse ympäristönsuojelu.
5. Pöytäkirjaan merkittävässä julkisessa lausumassa neuvosto sitoutuu toteuttamaan toimia, jotta yhteisön toimielimiin sovellettaisiin Århusin yleissopimuksessa olevan tietoa koskevan pilarin määräyksiä vastaavia sääntöjä, ja kehottaa komissiota esittämään kyseistä pilaria koskevan ehdotuksen, jossa otetaan huomioon tämän direktiivin tiukemmat vaatimukset. Tämän pitäisi myötävaikuttaa siihen, että yhteisö voi ratifioida Århusin sopimuksen.

IV NEUVOSTON MUUTOKSITTA HYVÄKSYMÄT EUROOPAN PARLAMENTIN TARKISTUKSET

Yhteiseen kantaan on sisällytetty johdanto-osan 8 kappaletta koskeva tarkistus 3 laajentamalla oikeus tiedon saantiin koskemaan henkilöitä, jotka asuvat yhteisön ulkopuolella (tämän on myös komissio hyväksynyt).

V TOISENLAISESSA MUODOSSA HYVÄKSYTYT PARLAMENTIN TARKISTUKSET

1. *Tarkistus 1 direktiivin tarkoitusta koskevaan johdanto-osan 1 kappaleeseen* (komission osittain hyväksymä): Neuvosto säilytti loogisemmassa järjestyksessä tarkistuksen olennaiset osat, jotka ovat seuraavat: tiedon entistä laajempi saatavuus, tietoisuus ympäristökysymyksistä, vapaa keskustelu, kansalaisten aktiivisempi osallistuminen ja parempi ympäristö. Neuvosto ei säilyttänyt niitä osia, joille ei ole vastaavia säännöksiä artiklaosassa, kuten hyvää hallintoa ja lainsäädännön tehokkaampaa täytäntöönpanoa koskevia osia. Neuvosto lisäsi ajatuksen tiedon levittämisestä, jotta katettaisiin myös aktiivinen tiedottaminen.
2. *Tarkistus 17, johon sisältyy epätäsmällisten pyyntöjen tarkentamista koskeva uusi 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta* (komission osittain hyväksymä): Yhteisessä kannassa on uusi 3 artiklan 3 kohta, joka kattaa kaikki tarkistuksen osat sen lisäksi, että siinä edellytetään, että pyynnön tarkennusta on pyydyttävä mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa ennen kuin pyynnön vastaamiselle säädetty yhden kuukauden määräaika on päättynyt. Sanamuoto on otettu Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetusta asetuksesta (EY N:o 1049/2001 ⁽¹⁾).

VI NEUVOSTON OSITTAIN HYVÄKSYMÄT PARLAMENTIN TARKISTUKSET

1. *Johdanto-osan 18 kappaletta koskeva tarkistus 9 (yhteisen kannan johdanto-osan 16 kappale)* (komission osittain hyväksymä): Neuvosto hyväksyi pääperiaatteen, jonka mukaan yleissääntönä pitäisi olla tietojen saatavuus, sekä direktiiviä 95/46/EY koskevan viittauksen poistamisen.
2. *Johdanto-osan 24 kappaletta koskeva tarkistus 13 (yhteisen kannan johdanto-osan 21 kappale)* (komission osittain hyväksymä): Neuvosto sisällytti tekstiin ajatuksen direktiivin arvioinnista kansallisten kertomusten perusteella. Ajatus komission laatimasta arviointikertomuksesta on sisällytetty 8 artiklaan. Ehdotusta kertomusten laatimisesta neljän vuoden välein ei hyväksytty.
3. *2 artiklaa (määritelmät) koskeva tarkistus 15* (komission kanta vastaa neuvoston kantaa):
  - yhteiseen kantaan on sisällytetty 1 kohdan a alakohtaa koskeva tarkistus, jossa täsmennetään, että ympäristötiedon käsite kattaa kosteikot sekä ranta- ja merialueet,
  - 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan osalta neuvosto ei hyväksynyt ydinpolttoainetta ja -energiaa koskevaa viittausta, koska niitä ei ole mainittu Århusin yleissopimuksessa ja koska nämä tekijät sisältyvät "energiaan, säteilyyn ja radioaktiiviseen jätteeseen". Neuvosto poisti kokonaan sanat "ja/tai ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen", koska ne on jo katettu e alakohdassa ja koska ne eivät sisälly Århusin yleissopimuksen 2 artiklan 3 kohdan b alakohtaan,
  - 1 kohdan d, e ja f alakohtaan tehtyjä lisäyksiä ei hyväksytty, koska niitä ei ole mainittu Århusin yleissopimuksessa ja ne laajentaisivat direktiivin soveltamisalaa liian paljon ("kertomukset", "epäsuorasti") tai ympäristöllä ei ole vaikutusta niihin (elintarvikkeiden turvallisuus),

(¹) EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43.

- tarkistuksen suuntaisesti neuvosto sisällytti 2 kohtaan Århusin yleissopimuksessa olevan määritelmän "viranomaisista" ja oli parlamentin tapaan haluton rinnastamaan viranomaisiin yleistä taloudellista etua koskevat palvelut, kuten liikenteen, vesilaitoksen tai puhelinlaitoksen. Toisaalta neuvosto ei hyväksynyt neuvoa-antavien elinten sisällyttämistä a alakohtaan, koska tämä laajentaisi liikaa direktiivin soveltamisalaa ja toisi mukanaan kyseisten elinten nimeämiin liittyvän vakavan ongelman,
  - muutosta tuomio- tai lainsäädäntövallan käyttäjiä koskevaan 2 kohdan viimeiseen alakohtaan ei hyväksytty. Neuvosto palasi takaisin Århusin yleissopimuksen sanamuotoon ja katsoi myös, että parlamentin ehdottamasta tekstistä aiheutuisi, että jäsenvaltioissa olisi erilaiset järjestelmät,
  - uuden 2 a kohdan osalta neuvosto katsoi, että ehdotettu "hallussa olevan tiedon" määritelmä oli aika epäselvä, ja katsoi, että tätä käsitettä olisi selvennettävä, ja lisäsi 2 artiklan 3 kohtaan selityksen, että "hallussa olevalla" tarkoitetaan "fyysisesti hallussa pidettyä".
4. 3 artiklan 5 kohtaa (käytännön järjestelyt passiivisen tiedon saattamiseksi yleisön saataville) koskeva tarkistus 19 (komission kanta vastaa neuvoston kantaa):
- neuvosto ei hyväksynyt muutosta johdantona toimivaan alakohtaan eikä b alakohtaan ehdotettua lisäystä, jonka mukaan kaikkia alakohtia olisi sovellettava kumulatiivisesti, koska se voisi olla liian raskasta ja rajoittaa liiaksi jäsenvaltioiden vapautta valita sopivimmat käytännön järjestelyt,
  - yhteiseen kantaan ei ole sisällytetty ehdotettua b a alakohtaa tiedotuspisteiden korvaamisesta luetteloilla, joista nähdään, mistä tieto on löydettävissä, ja näiden luetteloiden julkaisemisesta Internetissä, koska tähän liittyisi huomattava työmäärä,
  - parlamentin ehdotuksen viimeinen osa yleisön auttamisesta hyväksyttiin, ja se sai neuvoston lisäämään uuden d alakohdan.
5. 4 artiklan 1 kohtaa (tiedon epääminen) koskeva tarkistus 20 (komission kanta vastaa neuvoston kantaa kolmen ensimmäisen luetelmakohdan osalta):
- johdantona olevan virkkeen muuttamista ei hyväksytty, koska poikkeukset voisivat koskea myös elimiä, jotka eivät sisälly viranomaisista koskevaan määritelmään, kuten yksityisiä toimijoita, jotka pitävät viranomaisen puolesta hallussa tietoa,
  - neuvosto hyväksyi b alakohdassa olevan ajatuksen pyynnön esittäjän avustamisesta pyyntönsä muotoilun parantamisessa ja sisällytti tämän ajatuksen uusiin 3 artiklan 3 kohtaan ja 3 artiklan 5 kohdan d alakohtaan,
  - neuvosto ei hyväksynyt c alakohdassa sisäisten asiakirjojen luottamuksellisuuden poistamista, mikä on suojeltu myös Århusin yleissopimuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa, ja säilytti myös direktiivin 90/313/ETY 3 artiklan 3 kohdassa olevan viittauksen keskeneräisiin asiakirjoihin ja tietoihin,

- samassa c alakohdassa neuvosto ei hyväksynyt yleisen edun huomioon ottamisen korvaamista sillä, että verrataan sitä yleistä etua, jota julkistaminen palvelisi, siihen etuun, jota epäminen palvelisi. Tällainen vertailu ei sisälly Århusin yleissopimukseen, ja se olisi arkaluonteinen toimintatapa, joka voisi johtaa hankaliin oikeudenkäynteihin, ja voi olla tapauksia, joissa luottamuksellisuus on niin ehdoton, ettei vertailua voida tehdä (esim. oikeudellisen neuvonnan salassapito).

6. 4 artiklan 2 kohtaa (poikkeukset) koskeva tarkistus 21:

- neuvosto ei hyväksynyt viranomaisten menettelyjen rajoittamista lain edellyttämiin tapauksiin (a alakohhta). Neuvosto ja komissio eivät hyväksyneet luottamuksellisuuden rajoittamista kansainvälisissä suhteissa elintärkeisiin etuihin (b) eivätkä myöskään teollis- ja tekijänoikeuksien poistamista luettelosta (e), koska kaikki nämä sisältyvät Århusin yleissopimukseen ja direktiiviin 90/313/ETY,
- d alakohdan ja 2 kohdan uuden viimeisen alakohdan osalta komissio ehdotti, että tiedot päästöistä ympäristöön, joita yhteisön lainsäädännön määräykset koskevat, on annettava, vaikka niitä koskisi kaupallinen tai teollinen luottamuksellisuus. Parlamentti halusi mennä vielä pidemmälle ja ehdotti kaikentyyppisen luottamuksellisuuden poistamista. Komissio ei hyväksynyt sitä. Neuvosto puolestaan palautti Århusin yleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdan d alakohdan sanamuodon, jonka mukaan kaupallisen ja teollisen luottamuksellisuuden yhteydessä julkistetaan ne päästöt, jotka ovat merkityksellisiä ympäristön suojelun kannalta,
- neuvosto hyväksyi henkilötietojen suojaa koskevat tarkistukset f alakohdassa, mutta otti käyttöön Århusin yleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdan f alakohdan sanamuodon,
- yhteinen kanta noudattaa tarkistusta tiedot toimittaneen henkilön suojasta g alakohdassa ja antaa Århusin yleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdan g alakohdan mukaisen hieman paremman suojan,
- tekstiin on myös sisällytetty ehdotettu virke, jossa edellytetään poikkeusten tulkittamista suppeasti, Århusin yleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdan loppuosan mukaisesti, mutta tiivistettynä,
- yleisen ja yksityisen edun vertaamisen (komission ehdotuksen 2 kohdan viimeinen alakohhta) osalta parlamentti ehdotti vahvempaa sanamuotoa, jota komissio ei hyväksynyt. Neuvosto poisti kuitenkin kaikki viittaukset vertailuun ja palautti tekstiin Århusin yleissopimuksessa olevan ajatuksen yleisen edun huomioon ottamisesta edellä VI kohdan 5 alakohdan viimeisessä luetelmakohdassa esitettyjen syiden vuoksi.

7. 6 artiklaa (muutoksenhakumahdollisuus) koskeva tarkistus 25 (komission kanta vastaa neuvoston kantaa):

- yhteiseen kantaan, 1 ja 2 kohtiin, on sisällytetty ehdotettu vaatimus päätöstä uudelleen käsittelevien hallintoviranomaisten ja tuomioistuinten riippumattomuudesta ja puolueettomuudesta,
- komission tavoin neuvosto pitää ehdotettuja uusia 2 a ja 3 a kohtia liian yksityiskohtaisina. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä olisi jatkossakin säänneltävä tuomioistuinten oikeutta tietoihin ja oikeudenkäyntikulujen hyvittämistä.

8. 8 artiklaa (direktiivin tarkistus) koskeva tarkistus 28 (komission osittain hyväksymä):

- päivämäärien osalta neuvosto pitää selvästi parempana direktiivin voimaantuloon liittyvien määräaikojen käyttöä kuin tarkkojen päivämäärien vahvistamista. Se katsoo myös, että 31. joulukuuta 2005 on liian varhainen määräaika direktiivin täytäntöönpanoa koskevien kansallisten kertomusten laatimiselle, ja pitää parempana määräaikana 9 vuotta direktiivin voimaantulosta,
- neuvosto hyväksyi sen, että direktiivin täytäntöönpanosta laaditaan ohjeet,
- neuvosto hyväksyi ajatuksen, että myös yhteisön toimielinten olisi noudatettava direktiivin periaatteita. Neuvosto katsoo kuitenkin, että menettelyä koskevat toimet tämän asian toteuttamiseksi olisi vahvistettava neuvoston pöytäkirjaan merkittävässä julkisessa lausumassa, kuten on viitattu edellä III kohdan 5 alakohdassa. Asiaa koskevan säännöksen sisällyttäminen direktiiviin jää selvästi tämän välineen soveltamisalan ulkopuolelle, koska sitä sovelletaan ainoastaan jäsenvaltioihin. Parlamentti voisi halutessaan yhtyä neuvoston lausumaan.

VII NEUVOSTON HYLKÄÄMÄT PARLAMENTIN TARKISTUKSET

(Myös komissio hylkäsi useimmat näistä tarkistuksista, mutta hyväksyi osittain tarkistukset 11, 14, 24 ja 26):

1. *Johdanto-osan 2 kappaletta koskeva tarkistus 2 (muutos suhtautumistavassa)*: Neuvosto katsoi, että uuden, sanamuodoltaan monimutkaisemman tekstin välittämä viesti on pääpiirteissään sama kuin komission tekstin.
2. *Johdanto-osan 9 kappaletta koskeva tarkistus 4 (tulevat tekniikat)*: Tunteuttomien tekniikoiden käytön edellyttäminen voisi olla harkitsematonta (katso jäljempänä oleva 12 alakohta).
3. *Johdanto-osan 10 kappaletta koskeva tarkistus 5 (ympäristötiedon määritelmä)*: Tämä laajentaa soveltamisalaa liian paljon (katso edellä oleva 2 artiklan 1 kohdan d alakohta koskeva VI kohdan 3 alakohdan kolmas luetelmakohta).
4. *Johdanto-osan 14 kappaletta koskeva tarkistus 6* hylättiin, koska 3 artiklan 2 kohdassa ei edellytetä tiedon antamista välittömästi.
5. *Johdanto-osan 15 kappaletta koskeva tarkistus 7 (muoto, jossa tieto annetaan)*: Katso tarkistuksen 18 ensimmäistä osaa koskevat perustelut (jäljempänä oleva 12 alakohta).
6. *Johdanto-osan 17 kappaletta koskeva tarkistus 8*: Muutoksessa lähinnä toistetaan 3 artiklan 5 kohdan c alakohdan teksti perustelematta sitä.
7. *Johdanto-osan 19 kappaletta koskeva tarkistus 10*: Neuvosto poisti tämän kappaleen kokonaan (katso VI kohdan 6 alakohdan toinen luetelmakohta).
8. *Johdanto-osan 21 kappaletta koskeva tarkistus 11 (maksut)* (yhteisen kannan johdanto-osan 18 kappale): Katso jäljempänä oleva 15 alakohta 5 artiklaa koskevasta tarkistuksesta 24.
9. *Uuden johdanto-osan 23 a kappaleen tiedon laadusta sisältävää tarkistusta 12* ei hyväksytty, ja tätä koskevat samat perustelut kuin on annettu uutta 7 a artiklaa koskevan tarkistuksen 27 hylkäämisen yhteydessä (VII kohdan 17 alakohta).
10. *1 artiklaa (tavoite) koskeva tarkistus 14*: Tarkistusta a alakohtaan ei pidetty kovinkaan merkityksellisenä. Neuvosto poisti b alakohdasta komission esittämän tekstin uuden tekniikan käytöstä, koska tämä ei ole tavoite vaan keino saavuttaa kyseinen tavoite. Ehdotetun uuden b a alakohdan osalta, jonka mukaan direktiivissä olisi vahvistettava unionin toimielimiin sovellettavat tiedon saatavuutta koskevat normit, katso edellä oleva VI kohdan 8 alakohdan kolmas luetelmakohta.

11. 3 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa koskevat tarkistukset 16 ja 30 hylättiin, koska määräajan lyhentäminen yhdestä kuukaudesta kahteen viikkoon tavanomaisiin tiedon saantipyyntöihin vastaamisen osalta ja kahdesta kuukaudesta kuuteen viikkoon monimutkaisten pyyntöjen osalta on usein erityisesti pienemmissä yksiköissä mahdotonta.

12. 3 artiklan 4 kohtaa (pyynnön muoto) koskeva tarkistus 18: Mitä tulee tarkistuksen ensimmäiseen osaan, neuvosto säilytti a alakohdan, koska pyynnön esittäjiä olisi kannustettava hyödyntämään ensiksi 7 artiklassa tarkoitettuja aktiivisia tiedotusjärjestelmiä. Neuvosto säilytti myös komission ehdotuksen b alakohdan, koska sen sanamuoto on selkeämpi kuin parlamentin tarkistuksen sanamuoto, jossa viranomaiset veloitetaan vastaamaan pyynnön esittäjän pyytämässä muodossa aina kun se on mahdollista.

Toisen osan kohdalla neuvosto katsoi, että voi olla harkitsematonta pyytää jäsenvaltioita ottamaan käyttöönsä uusia viestintätekniikoita ilman, että tiedetään mitä ne ovat ja paljonko ne maksavat. Tällaiset sitoumukset olisi tehtävä muuttamalla direktiiviä myöhemmin. Jäsenvaltiot voivat tällä välin halutessaan ottaa käyttöön uusia tekniikoita, jos ne katsovat sen olevan hyödyllistä.

13. Tarkistus 22 uudeksi 4 artiklan 2 a kohdaksi, jossa edellytetään, että jäsenvaltiot laativat poikkeusten käsittelemistä koskevat perusteet, hylättiin, koska se lisäisi byrokratiaa ja koska jokaisella hallintoviranomaisella on oikeus tulkita poikkeuksia direktiivin täytäntöönpanoa koskevien kansallisten lakien mukaisesti tuomioistuimien valvonnassa.

14. 4 artiklan 4 kohdan lisäyksiä koskeva tarkistus 23, jonka mukaan sitoudutaan tiedon antamiseen jos vastausta ei anneta määräajan kuluessa, hylättiin, koska määräajan ylitymisestä aiheutuisi pikemminkin 6 artiklassa tarkoitettuja seuraamuksia.

Toisessa osassa esitetty velvoite ilmaista aineistoa valmisteleva henkilö tai elin ei sisälly Århusin yleissopimukseen eikä se välttämättä ole käytännöllinen, minkä vuoksi se voisi olla osa 3 artiklan 5 kohdassa esitettyjä vapaaehtoisia käytännön järjestelyjä.

Uudessa 4 a kohdassa esitetty tietoja antavan henkilön nimettömyys on jo katettu 4 artiklan 2 kohdan g alakohdassa.

15. 5 artiklaa (maksut) koskevassa tarkistuksessa 24 muutetaan virkkeiden järjestystä tarpeettomasti. Neuvosto ei voinut hyväksyä uutta ajatusta, että maksut eivät voi kattaa tiedon hakua, eikä ajatusta siitä, että opetustarkoituksiin annettavat tiedot ovat maksuttomia. Haku voi viedä paljon aikaa ja olla hyvin kallista, maksuttomuus voi johtaa tarpeettomiin tiedon pyyntöihin, ja käsite "opetus" on hyvin laaja.

16. 7 artiklaa (aktiivinen tiedottaminen) koskeva tarkistus 26 koskee asioita, joista yksittäiset jäsenvaltiot voivat paremmin päättää. Tarkistukseen sisältyy paljon aikaa vieviä tehtäviä (tietokantojen ja rekisterien perustaminen tarkistuksen ensimmäisessä osassa) ja velvoite laittaa Internetiin tietoja, jotka ovat niin yksityiskohtaisia ja mittavia, että ne olisi pikemminkin sisällytettävä passiiviseen tiedottamiseen (luvat ja tutkimukset toisessa osassa). Sana "ainakin" lisättiin kuitenkin 2 kohdan alkuun.

17. Tarkistus 27 uudeksi 7 a artiklaksi ympäristöä koskevan tiedon laadusta: 1 ja 2 kohdista, joissa edellytetään, että tiedot ovat täsmällisiä ja ajankohtaisia ja että osatekijöitä ja päästöjä koskevien tietojen käsittelyssä käytetyt mittausten menetelmät ilmoitetaan, aiheutuisi kohtuutonta rasitusta viranomaisille. Lisäksi tietojen täsmällisyyttä on usein mahdotonta taata. Päätösmittausten menetelmien yhdenmukaistamista koskeva 3 kohta jää komission ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

18. 9 artiklaa koskevassa tarkistuksessa 29 ehdotetaan, että direktiivi pannaan täytäntöön 12 kuukauden kuluttua sen julkaisemisesta. Neuvosto on vahvasti sitä mieltä, että kaksi vuotta on tarpeen.

VIII MUUT NEUVOSTON TEKEMÄT MUUTOKSET

1. Johdanto-osa

Johdanto-osan 9, 11, 12 (entinen 13), 13 (entinen 14), 14 (entinen 15), 16 (entinen 18), 18 (entinen 21), 20, 21 ja 22 (entiset 23, 24 ja 25) kappale mukautettiin vastaamaan tekstiin tehtyjä muutoksia. Ehdotuksessa olleet johdanto-osan 12 ja 19 kappale poistettiin samasta syystä. Johdanto-osan 23 kappale, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat mahdollistaa tietojen laajemman saatavuuden, on uusi.

2. Tavoitetta koskevan 1 artiklan b alakohta

Neuvosto korvasi komission ehdotuksessa olevan aktiivista tiedottamista koskevan tavoitteen seikkaperäisen kuvauksen ("varmistaa ympäristöä koskevien tietojen toimittaminen") kannustavammalla sanamuodolla ("edistää mahdollisimman laajaa saatavuutta"). Neuvosto poisti myös nykyaikaisen tekniikan käyttöä koskevan komission tekstin, koska se ei ole tavoite vaan ainoastaan keino laajaja tietoja koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

3. Määritelmiä koskeva 2 artikla

Artiklan 1 kohdan johdantovirkkeessä epätäsmällinen ilmaisu "saatavilla olevassa" korvattiin ilmaisulla "aineellisessa", joka esiintyy Århusin yleissopimuksen 2 artiklan 3 kohdassa.

Artiklan 1 kohdassa b (tekijät) ja c alakohta (päästöt) yhdistettiin toisiinsa.

Artiklan 3 kohdassa neuvosto selitti, että sanoilla "hallussa olevalla tiedolla" tarkoitetaan "fyysisesti hallussa pidettyä", ja poisti komission ehdotukseen sisältyneen rajoittavan edellytyksen järjestelyistä tietoa hallussa pitävän henkilön ja viranomaisen välillä.

Neuvosto lisäsi Århusin yleissopimuksessa olevan määritelmän "yleisöstä" (5 kohta).

4. "Passiivista tiedottamista" koskeva 3 artikla

Neuvosto poisti ehdotuksen 3 kohdan, jossa viranomaisia kehoitettiin ottamaan huomioon pyynnön esittäjän erityisen tarkoituksen vuoksi esittämä tietty määräaika, mutta muutti 2 kohdan johdantovirkettä siten, että viranomaisten on otettava huomioon pyynnön esittäjän esittämä määräaika riippumatta siitä, onko se esitetty erityisen tarkoituksen vuoksi.

Artiklan 2 kohdan a alakohdassa neuvosto korvasi sanan "asianomainen" sanoilla "1 kohdassa tarkoitettu" tehdäkseen selväksi, että yhden (tai kahden) kuukauden määräaika lasketaan siitä hetkestä, kun asiaa vastaava viranomainen – eikä mikään muu viranomainen – on vastaanottanut pyynnön. Jos pyyntö on toimitettu väärälle viranomaiselle, tämän on 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan toimitettava pyyntö mahdollisimman nopeasti toimivaltaiselle viranomaiselle tai ilmoitettava pyynnön esittäjälle, kuka on toimivaltainen viranomainen.

Artiklan 4 kohdan a alakohtaan lisättiin viittaus 7 artiklaan sen selventämiseksi, että tietoa ei tarvitse toimittaa, jos se on saatavilla aktiivisen tiedottamisen kautta.

5. Poikkeuksia koskeva 4 artikla

Neuvosto muutti 1 kohdan a alakohdan sanamuotoa objektiivisemmäksi ("tietää, että tieto on . . . hallussa") ja lisäsi vaihtoehdon, että pyynnön esittäjälle ilmoitetaan toimivaltainen viranomainen.

Artiklan 2 kohdan d alakohdan osalta yhteisessä kannassa selvennetään, että kaupallisten ja teollisten tietojen luottamuksellisuuteen voi myös kuulua tilastojen luottamuksellisuus ja verosalaisuus.

Århusin yleissopimuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisesti neuvosto rajoitti 4 kohtaan sisältyvän velvoitteen vastata kirjallisesti tapauksiin, joissa pyyntö esitettiin kirjallisesti tai pyynnön esittäjä pyysi kirjallista vastausta.

6. Maksuja koskeva 5 artikla

Neuvosto muutti ehdotetun tietoihin liittyvien maksujen perimistä ennakkoon koskevan kiellon mahdollisuudeksi edellyttää maksun suorittamista etukäteen, koska pyynnön esittäjät usein unohtavat tai kieltäytyvät ottamasta tietoa vastaan sen jälkeen kun haku on tehty. Toisaalta neuvosto sääti, että tällaisesta edellytyksestä on ilmoitettava ennakkoon.

7. Muutoksenhakumahdollisuutta koskeva 6 artikla

Neuvosto vaihtoi 1 ja 2 kohdan virkkeiden paikkaa siten, että 1 kohta viittaa hallinnolliseen uudelleen käsittelyyn ja 2 kohta asian uudelleen tarkasteluun tuomioistuimessa.

Neuvosto korvasi ehdotuksen 3 kohdan Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 1 kohdan viimeisellä alakohdalla.

8. Ympäristötiedon levittämistä koskeva 7 artikla

Yhteisen kannan 1 kohdan ensimmäiseen alakohtaan lisättiin, että viranomaisten on levitettävä ainoastaan niiden toiminnan kannalta olennaista tietoa. Uudessa 1 kohdan toisessa alakohdassa jätetään sähköisten välineiden avulla tapahtuvan tiedon levittämisen ulkopuolelle ne tiedot, jotka ennen direktiivin voimaantuloa eivät olleet saatavilla sähköisessä muodossa.

Neuvosto lisäsi Århusin yleissopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti 2 kohdan johdantovirkkeeseen velvoitteen saattaa tieto tarvittaessa ajan tasalle.

Yhteisen kannan 2 kohdan e alakohdassa säädetään mahdollisuudesta levittää yhteenvedoja tiedoista, jotta vältetään luottamuksellisen tiedon tai ympäristön tilan seurannan aikana usein kerättyjen suurten tietomäärien laittaminen Internetiin.

Tiedon säilyttämistä sähköisessä muodossa koskeva 2 kohdan viimeinen virke (komission ehdotuksen 1 kohta) poistettiin. Sen sijaan ensimmäisessä virkkeessä mainitaan, että tiedot olisi järjestettävä siten, että ne voidaan levittää sähköisten välineiden avulla, jos sellaisia on käytettävissä.

Neuvosto lisäsi uuden 7 kohdan, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat täyttää aktiivista tiedottamista koskevat velvoitteet luomalla linkejä Internet-sivuille.

IX LOPPUPÄÄTELMÄT

Yhteisen kannan tavoitteena on ympäristötiedon mahdollisimman laaja julkinen saatavuus kunnioittaen kuitenkin tiettyjen tietojen luottamuksellisuutta ja tarvetta välttää hallintoviranomaisten työn määrän ja kustannusten kasvua. Monissa tapauksissa yhteisessä kannassa myös palataan Århusin yleissopimuksen sanamuotoon.

Komissio hyväksyi yhteisen kannan.